

Sekretariát

Rady vlády pro národnostní menšiny

V Praze dne 20. května 2003
k č.j.: 7.883/03-RNR

Z Á Z N A M

**z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“)
dne 15. května 2003 od 10:00 hodin, Hrzánský palác (Loretánská 9, Praha 1, místnost č. 46)**

Přítomni členové Rady:

Ing. Zdeněk Novák (první náměstek ministra kultury), PaedDr. Jaroslav Müllner (náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy), Ing. Pavel Šafařík (náměstek ministra financí), MUDr. Jan Jařab (zmocněnec vlády pro lidská práva), PhDr. Helena Dluhošová (Kancelář prezidenta republiky), Mgr. Zuzana Gáborová (Kancelář Veřejného ochránce práv), MUDr. Mario Džunev (zástupce bulharské menšiny), Herwig Sitek (zástupce chorvatské menšiny), Irena Kuncová a Mgr. Rosemarie Knapová (zástupkyně německé menšiny), Mgr. Józef Szymeczek a Michał Chrzastowski (zástupci polské menšiny), Mgr. Jarmila Balážová, PhDr. Jana Horváthová a Rudolf Tancoš (zástupci romské menšiny), Alexej N. Kelin (zástupce ruské menšiny), Vangelis Liolios (zástupce řecké menšiny), Peter Lipták (zástupce slovenské menšiny), Mikuláš Nekorjak (zástupce ukrajinské menšiny).

Přítomní hosté:

Mgr. Hana Halová (radní, Magistrát hl. m. Prahy), PhDr. František Kozel (náměstek místopředsedy vlády pro vědu, výzkum a lidské zdroje), JUDr. Pavel Rotyka (MS), PhDr. Václav Appl (odbor regionální a národnostní kultury MK), Jana Linhartová (odbor hromadných sdělovacích prostředků MK), PhDr. Karel Tomek a Mgr. Markéta Šobrová (MŠMT), JUDr. Václav Henych (ředitel odboru všeobecné správy MV), Mgr. Petra Škopová (MZV), JUDr. Tomáš Kraus (tajemník Federace židovských obcí ČR), Josef Stojka (Unie olašských Romů), PhDr. Andrej Sulitka, RNDr. Milan Pospíšil, Mgr. Eva Holková a Ladislav Goral (pracovníci sekretariátu Rady).

Omluveni:

PhDr. Petr Mareš (místopředseda vlády a předseda Rady), Ing. Ludmila Müllerová (náměstkyně ministra práce a sociálních věcí), Mgr. Jakub Camrda (náměstek ministra spravedlnosti), JUDr. Pavel Zářecký (náměstek ministra vnitra), JUDr. Pavel Vošalík (náměstek ministra zahraničních věcí), Mgr. Tadeusz Szkucik (zástupce polské menšiny), PhDr. Agáta Pilátová (zástupkyně rusínské menšiny), Naďa Vokušová a PaedDr. Pavol Niezgodský (zástupci slovenské menšiny).

Program jednání:

1. Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2002
2. Příprava návrhu specifického závazného ukazatele na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity v návrhu státního rozpočtu na rok 2004
3. Informace o zasedáních výborů Rady dne 25. března 2003
4. Informace k národnostně menšinovému vysílání v ČT
5. Různé

Schůzi zahájil a jednání řídil Jan Jařab, od bodu 4 pak Jarmila Balážová.

K záznamu z jednání Rady dne 3. února 2003 vznesla Rosemarie Knapová, zástupkyně německé národnostní menšiny, dopisem ze dne 14. února 2003 námitku k formulaci textu: *Za Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR byl totiž vysloven nesouhlas s „hledáním cesty k humanitárnímu gestu“ a vysloveno doporučení zabývat se „perspektivami budoucnosti“.* Andrej Sulitka k tomu uvedl, že v zápisu z tohoto jednání bude uveden přesný citát z faxovaného dopisu, jež sekretariát Rady od Rosemarie Knapové obdržel dne 30. ledna 2003. Tento text zní: *Proč se máme ještě dnes zabývat touto problematikou* (pozn. zpracovatele záznamu – týká se předchozího textu, v němž se hovoří mj. o problémech vzdělávání dětí z německých rodin po druhé světové válce), *když důsledky války zanechaly tolik křivd na nevinných lidech, které se nedají napravit. Měli bychom se zabývat především perspektivami budoucnosti.* Toto vysvětlení přijala Rosemarie Knapová s pochopením.

Ad 1

Andrej Sulitka informoval o postupu prací na přípravě Zprávy o situaci národnostních menšin za rok 2002. Návrh Zprávy byl před jednáním Rady rozeslán rovněž do meziresortního připomínkového řízení dopisem předsedy Rady dne 7. května 2003, s termínem dodání stanovisek do 23. května 2003. Termín odevzdání materiálu pro schůzi vlády je dne 31. května. Písemné připomínky před jednáním Rady zaslalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo spravedlnosti, místopředseda vlády - ministr spravedlnosti a předseda Legislativní rady vlády, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo kultury a Magistrát hl. m. Prahy. Ze zástupců národnostních menšin zaslala písemné připomínky pouze Jana Horváthová. Tyto připomínky byly do materiálu již zapracovány.

Jarmila Balážová požádala o vypuštění odstavce v bodu 3. d) oddílu 6. 6. Zprávy. Dále upozornila, že informace o časopisu *Romano Vod'i* se týká roku 2003, tzn. že nepatří do textu za rok 2002.

Podle Tomáše Krause se židovská komunita nepovažuje za národnostní menšinu, proto ani neřádá o dotace v rámci dotačních programů na aktivity příslušníků národnostních menšin.

Hana Halová poděkovala Radě za aktivní pomoc při zřízení Domu národnostních menšin. Informovala o tom, že byly ukončeny práce na přípravě rekonstrukce objektu, 13. června t.r. proběhne na Magistrátu výběrové řízení na realizátora rekonstrukce. Místnosti, které budou k dispozici pro jednotlivé národnostní menšiny, budou rozděleny takto: slovenská menšina - čtyři místnosti, bulharská menšina - 1 místnost, ostatní menšiny - každá 2 místnosti. Vietnamská komunita vznesla požadavek na 3 místnosti, ale vzhledem k tomu, že Vietnamci v Praze nejsou Magistrátem chápáni jako národnostní menšina, byl jejich požadavek zamítnut. Hana Halová požádala Radu o stanovisko k této záležitosti. Podle její informace bude Dům národností sloužit také potřebám dětí a mládeže.

Peter Lipták požádal zástupce MŠMT o informaci, v jakém stadiu je zpracování nového školského zákona. Jaroslav Müllner odpověděl, že návrh je ve stadiu posledních redakčních úprav, v červnu t.r. bude návrh zákona zaslán do meziresortního připomínkového řízení, bude k dispozici taktéž členům Rady – zástupcům národnostních menšin. Dále Peter Lipták vznesl žádost, aby příprava návrhu nového školského zákona byla zařazena na příští jednání Rady. Navrhl také změnit informaci na straně 35 o spolupráci s Podvýborem pro národnostní menšiny PS PČR, která podle jeho názoru není minimální, jak je uvedeno ve Zprávě, ale žádná. Vyjádřil rovněž výhrady k podobě textu oddílu 6.10. Zprávy.

Václav Henych upozornil na neporozumění, týkající se dvojího občanství (oddíl 6.4., bod 5).

Michał Chrzastowski požádal zástupce MŠMT o vysvětlení k vyhodnocení experimentálního programu přerazování žáků ze zvláštních škol do normálních (s. 10 Zprávy). Jaroslav Müllner

odpověděl, že toto vyhodnocení je již zpracováno, jedná se o velmi objemný materiál. Vzhledem k tomu, že v resortu MŠMT probíhají různé nadstandardní programy, které se pokaždé rovněž vyhodnocují, je obtížné každé vyhodnocení zveřejnit. Zašle ovšem sekretariátu Rady 4 výtisky vyhodnocení experimentu (zájem projevíly členky Rady Jarmila Balážová a Jana Horváthová). Jan Jařab navrhl, aby materiály, týkající se záležitostí romské komunity, byly uveřejněny na webové stránce Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Jaroslav Müllner souhlasil, po vzájemné dohodě lze vybrané dokumenty touto cestou zveřejnit.

Michał Chrzastowski vyjádřil obavu, aby v souhrnu multikulturních programů MŠMT nezaknuly programy určené explicitně příslušníkům národnostních menšin. František Kozel připomenul, že multikulturní vzdělávání je integrální součástí národnostně menšinové politiky ve vzdělávání. Přislíbil vypracování přehledu o veškerých dokumentech z této oblasti a jeho následné zveřejnění.

Připomínku MS k bodu IV/4 návrhu usnesení vysvětlil zástupce resortu Pavel Rotyka. Ujistil, že potřebnou součinnost resort poskytne (pozn. zpracovatele záznamu - záležitost bude vyřešena v rámci meziresortního připomínkového řízení).

Andrej Sulitka upozornil na dílčí úpravy textu oddílu 4.5., připravené na základě jednání s poskytovatelem dotace a týkající se periodik Prágai Tükör, Landes-Zeitung, Kurier Praski, Amaro gendalos, Romano hangos a Porohy. Jsou zde zapracovány návrhy opatření pro případ, že nebudou uvedené nedostatky při pololetním vypořádání čerpání dotace vydavateli odstraněny.

Usnesení č. 29

Rada doporučuje předsedovi Rady předložit Zprávu o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2002 pro schůzi vlády po zapracování projednaných připomínek a po vyhodnocení meziresortního připomínkového řízení.

HLASOVÁNÍ ČLENŮ RADY: 19 PRO, 0 PROTI, 0 SE ZDRŽEL.

Ad 2

Zástupci resortů přednesli stručné informace o poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity v letošním roce. Podle informace Václava Appla přetrvávají problémy pouze u projektů bulharské menšiny a občanského sdružení Ruský institut.

Ohledně výhledu na rok 2004 Pavel Šafařík informoval o tom, že resort financí je připraven k projednání veškerých návrhů specifického závazného ukazatele na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity v návrhu státního rozpočtu na rok 2004. Zatímco Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy předpokládá stejnou skladbu i výši daného specifického závazného ukazatele ve své kapitole – tj. 20 000 tis. Kč, resort kultury počítá s navýšením, a to ve struktuře:

- 40 000 tis. Kč (v dotačním programu na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin),
- 10 000 tis. Kč (v dotačním programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin),
- 3 000 tis. Kč (v dotačním programu na podporu integrace příslušníků romské komunity).

Usnesení č. 30

Rada ukládá předsedovi Rady, aby s ministrem kultury, ministryní školství, mládeže a tělovýchovy, ministrem práce a sociálních věcí a ministrem financí projednal návrh konkrétní výše specifického závazného ukazatele v příslušných kapitolách návrhu státního roz-

počtu na rok 2004 na aktivity příslušníků národnostních menšin, včetně specifického závazného ukazatele na podporu integrace příslušníků romské komunity, a to ve struktuře uvedené v tomto záznamu.

HLASOVÁNÍ ČLENŮ RADY: 18 PRO, 0 PROTI, 0 SE ZDRŽEL.

Ad 3

- **Jednání Výboru Rady pro dotační politiku**

Za nepřítomnou předsedkyni Výboru Nadřu Vokušovou informoval o jednání Výboru dne 25. března 2003 Andrej Sulitka. V této souvislosti zmínil, že by bylo vhodné vyhlásit dodatečné výběrové dotační řízení v programu na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin – podpora vydavatelům národnostně menšinového periodického tisku, kde zbývá rezerva ve výši 970 tis. Kč. Tuto myšlenku podpořila v rozpravě i Jarmila Balázová a zástupkyně poskytovatele dotace, resortu kultury, Jana Linhartová.

Usnesení č. 31

Rada doporučuje poskytovateli dotací vydavatelům národnostně menšinového periodického tisku - Ministerstvu kultury vyhlásit dodatečné výběrové dotační řízení v programu na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, a to v co nejkratší době.

HLASOVÁNÍ ČLENŮ RADY: 17 PRO, 0 PROTI, 0 SE ZDRŽEL.

V další rozpravě zmínil Alexej N. Kelin problém zastoupení ruské menšiny ve Výboru Rady pro dotační politiku a ostatních příslušných poradních orgánech, kde je zastoupeno občanské sdružení Ruský institut, a nejsou předávány informace z jednání. Navrhl, aby na jednání dotyčných grémií bylo možno jako hosta zvat dalšího zástupce ruské menšiny. Tomu podle Jana Jařaba nic nebrání, je pouze zapotřebí navrhnout konkrétního zástupce.

- **Jednání Výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy**

Předseda Výboru Peter Lipták informoval o jednání Výboru dne 25. března 2003, volbě statutárních zástupců Výboru (místopředsedkyní je JUDr. Marie Marková, zastupitelka Jihomoravského kraje) a stavu projednávání Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

Ad 4

Před jednáním Rady byl členům Rady distribuován materiál Marty Svozilové, dramaturgyně ostravského studia ČT MAGAZÍN NEJEN O MENŠINÁCH A NEJEN PRO MENŠINY. Členové Rady byly předsedající Jarmilou Balázovou požádáni o vypracování stanoviska k tomuto materiálu (obratem). Je žádoucí, aby pracovní skupina Rady pro otázky národnostně menšinového televizního vysílání projednala tento materiál v pokud možno nejkratší době. Výsledkem by měl být dlouho očekávaný projekt národnostně menšinového vysílání veřejnoprávní televize. Termín jednání pracovní skupiny byl stanoven na 22. května 2003. Jednání technicky zajistí sekretariát Rady.

Ad Různé

- Andrej Sulitka informoval o materiálech, které v poslední době připravil sekretariát Rady, které byly nebo jsou připraveny k předložení pro jednání vlády předsedou Rady. Jde o následující materiály:

- Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2002 (materiál bude předložen pro informaci členům vlády současně se Zprávou o situaci národnostních menšin za rok 2002),
 - návrh zákona, kterým se mění zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu (byl předložen pro schůzi vlády dne 26. dubna 2003),
 - Podpora Světového romského festivalu KHAMORO Praha (usnesení vlády ze dne 7. dubna 2003 č. 347 - viz příloha záznamu).
- Jana Horváthová požádala členy Rady i pracovníky sekretariátu Rady o stanovení doby začátku jednání Rady nejdříve na 11:00 hod. Důvodem jsou problémy v dopravě pro mimopražské členy Rady. S tímto návrhem byl vysloven souhlas (nevyjádřený hlasováním).
 - Rudolf Tancoš informoval o aktivitě Romů ohledně památníků romským obětem holocaustu (Lety u Písku a Hodonín u Kunštátu) a jejich žádosti o podporu Rady (původní text Výboru pro odškodnění romského holocaustu je v příloze záznamu). Záležitost bude projednána na příštím jednání Rady.
 - Vangelis Liolios požádal o podporu v otázce budoucnosti výuky novořečtiny na Masarykově universitě v Brně. Byl mu předán kontakt na příslušný odbor resortu školství, mládeže a tělovýchovy.
 - Alexej N. Kelin nastínil problém ohledně výstavby chrámu pravoslavné církve v Praze, kdy pozemek, který církevní obec zakoupila ve 30. letech minulého století, byl využit pro výstavbu Nové radnice Magistrátu hl. m. Prahy, s tím, že pro vystavění chrámu město poskytne později pozemek jiný. K tomu však již nedošlo, a k historickému závazku se současný zastupitelský sbor Prahy nehlásí. Chrám je přitom výhradní záležitostí ruské národnostní menšiny, na níž se všichni její zástupci shodnou, vedle toho rovněž úzce souvisí s ruskou identitou. V této souvislosti požádal Andrej Sulitka zástupce ruské národnostní menšiny, aby v předmětné věci písemně oslovil předsedu Rady.
 - Józef Szymeczek se vyjádřil k problému placení poplatků při zapisování změn v matrice. Starší příslušníci polské menšiny jsou někde nuceni v této věci zaplatit správní poplatek, jinde však ne. Jelikož jde jednoznačně o výkon státní správy, který je uskutečňován na matričních úřadech, měl by postup úředníků být jednotný. Václav Henych nabídl možnost jednání v této záležitosti. Podobně Andrej Sulitka zmínil problém dotýkající se příslušníků polské národnostní menšiny ohledně konkursů na místa ředitelů škol a školských zařízení s polským vyučovacím jazykem. Podle sdělení zástupců polské menšiny příslušná vyhláška MŠMT přesně nestanoví postup, umožňující účast zástupce menšiny v konkursní komisi, a tím i právo účasti na řešení věcí týkajících se národnostních menšin. Andrej Sulitka proto požádal zástupce polské menšiny o písemné upřesnění průběhu konkursního řízení, v němž zástupce polské menšiny byl dodatečně přizván a v komisi měl pouze hlas poradní.

Zpracovali: Eva Holková, Milan Pospíšil

Schválili: František Kozel, náměstek místopředsedy vlády pro vědu, výzkum a lidské zdroje
Jan Jařab, zmocněnec vlády pro lidská práva

Přílohy